

1,000 Tæpper til, skulde jeg med Fornøjelse udlåne dem til Kommunerne. Men det er ligesom det forrige Spørgsmaal et Pengespørgsmaal: koster et saadant Tæppe 14 Kr., bliver Bekostningen altsaa for 1,000 Tæpper 14,000 Kr., det er et Spørgsmaal, om man vil bevilge os det, men det vilde, som sagt, være meget ønskeligt at faa en saadan Forøgelse. Vi have en Beholdning af ny Tæpper, men den er bestemt til ved en Mobilisering at benyttes til Lazaretter og sligt. Beholdningen er temmelig indskrænket, og det er generende i Mobiliseringstilfælde at staa med for lidt af dette Materiel. Disse ny Tæpper, som ligge hen og kun maa bruges til Hospitaler og til at møde uforudsete Tilfælde med, laane vi ikke ud, og kunne vi ikke godt laane ud til Kommunerne uden en temmelig betydelig Godtgørelse for Slid. Jeg vender mig derefter til et andet Spørgsmaal, som blev berørt af det ærede Medlem for Bornholm (N. J. Jensen). Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at der rundt omkring paa Bornholm findes en Del Magasiner, der ikke længere ere til Nytte, samt en Del ubenyttede Eksercerpladser, saaledes ved Svaneke og Neksø. Jeg skal bemærke, at dette Spørgsmaal ogsaa blev stillet til den afgaaede Krigsminister, og at han straks lod Spørgsmaalet undersøge ved Ekspeditioner til Myndighederne paa Bornholm, men at det derefter viste sig, at det er saa langt fra, at disse Magasiner ikke længere ere til Nytte, at de tværtimod benyttes alle, og hvis man en Gang kom saa vidt, at man vilde give Bornholms Væbning, hvad den behøver af Munderingsgenstande og Armatursager, vilde man være i Forlegenhed med at anbringe dem. Havde man da skilt sig af med disse Magasiner, maatte man se sig om efter ny Magasiner, enten ved Køb eller til Leje i Rønne, hvad der nu kan lade sig gøre. Da Oberst Schnack rejste dette Spørgsmaal, fraraadede Kommandanten paa Bornholm bestemt at afhænde disse Magasiner, og den daværende Krigsminister fandt det derfor ikke forsvarligt at afhænde dem. Derimod ser jeg ikke, at der er foretaget nogen Undersøgelse angaaende Eksercerpladserne i Svaneke, Neksø og Hasle, der skulde ligge ledige. Er det virkelig Tilfældet, skulde de hurtigst muligt blive afhændede, idet det dog vil være urimeligt saa at beholde dem.

Naar det ærede Medlem for Københavns Amts 6te Valgkreds (Alberti) og andre ærede Medlemmer have talt om Marketendermadens Beskaffenhed og særlig

gjort opmærksom paa, at der kunde faas et bedre Resultat, hvis Tilsynet ikke blev udført af Underofficererne, men af de højere og højeste Befalingsmænd, der skulde inspicere og forvisse sig om Madens Beskaffenhed, skal jeg dertil sige, at Spørgsmaalet om Madens Beskaffenhed har ligget de militære Myndigheder meget paa Sinde i de senere Aar; og det ses bl. a. af, hvad man har gjort for at indføre Fælleshusholdninger for Mandskabet overalt, hvor det har kunnet lade sig gøre. Ved disse tilsigter man ikke alene at skaffe Soldaterne en varm Drik om Morgen, men tillige to Retter varm Mad til Middag, og det er et uvurderligt Gode for Mandskabet, henset til de store Strabadser, vi byde dem. For Fodfolkets Vedkommende have vi Fælleshusholdningen paa Sølvgaardens Kaserne, baade ved 3dje Regiment og, fra i Aar af, ogsaa ved 4de. Jeg har selv set disse Fælleshusholdninger. Ved 4de Regiment er Forholdet det, at om Morgen faar Soldaterne en stor Kop Kakao, saa vidt jeg ved, for 5 Øre, og senere to Retter veltillavet Mad for — jeg tror — 25 Øre. Det er i alt Fald for en ren Bagatel. Mandskabet er udmærket fornøjet dermed, det deltager i Bestyrelsen, ser, hvad Pengene gaa til, og deler Overskuddet, og der kommer altid Overskud. Det er virkelig en fortræffelig Forretning. I Kastellet lader det sig ikke gøre, Forholdene tillade det ikke. Fælleshusholdningen findes ogsaa paa Fodfolkskaserne i Odense og Aarhus, men ikke i de andre Garnisonsbyer, hvor man ikke har Kaserne. Ved Artilleriet findes Fælleshusholdninger ved 4de Artilleriafdeling og paa Artillerikaserne i Aarhus. For Rytteriets Vedkommende findes de i Rytterikaserne i Odense og Aarhus, ved 5te Dragonregiment og delvis i Næstved. Garderhusarregimentet faar det paa sin ny Kaserne, medens Ingeniørregimentet allerede har faaet det paa sin ny Kaserne. Paa de faa Steder, hvor man ikke har Fælleshusholdninger og ikke kan faa det, der er det naturligvis ønskeligt, at Madens Beskaffenhed bliver kontrolleret, og det bør heller ikke ske gennem Underofficererne. Men naar det ærede Medlem sagde, at det maaske var rigtigt at anmode Korpskommandørerne om at foretage den Inspektion, tror jeg dog ikke, det vilde være heldigt. Vi se tit i Udlandet, at den og den General har smagt paa Maden, og den har smagt fortræffeligt; men det er ofte den rene Komædie. Der maa et fittigt Tilsyn til og det foretages bedst af Kompagni- og Bataillons-